Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 245 (1745) ♦ Середа, 24 грудня 1997 року ♦ Ціна договірна

Олександр МОРОЗ: «Люди втомилися від постійних докорів і недомовок»

З прес-конференції Голови Верховної Ради України 22 грудня 1997 року

Ішлося, зокрема, про підсумки минулого пленарного тижня. А він означений винесенням на обговорення низки принципово важливих питань. Серед розглянутих документів Голова Верховної Ради Олександр Мороз назвав закон про вибори депутатів місцевих рад та голів сільських, селищних і міських рад; внесено істотні зміни до закону про джерела фінансування шляхового господарства; це і ряд законів щодо статусу Верховної Ради Автономної Республіки Крим й порядку обрання депутатів автономії. Знайдено конструктивні підходи щодо захисту від недобросовісної економічної конкуренції, порядку розв'язання трудових спорів, а також питань, що стосуються межі малозабезпеченості у розмірі мінімальної зарплати і мінімальної пенсії та ряд інших.

Олександр Мороз зазначив, що й нинішній тиждень має бути надзвичайно напружений. Бо головним питанням буде розгляд бюджету-98. Завчасно визначено, що це має відбутися у середу. А вже у вівторок Комітет з питань бюджету після розгляду пропозицій комітетів Верховної Ради та урядових структур повинен надати порівняльну таблицю до проекту закону. Має бути остаточно визначено процедуру обговорення цього документа.

Разом з тим О. Мороз вказав, що другу, третю і четверту статті закону про бюджет, який пропонує уряд, буде винесено за його межі. Оскільки вони стосуються регулювання обігу цінних паперів, облігацій, випущених урядом, і безпосередньо не стосуються бюджету.

(Закінчення на 2-й стор.).

Увага, «гаряча» лінія сьогодні!

24 грудня гостем нашої редакції і вашим співрозмовником, шановні читачі, буде заступник Голови Верховної Ради України

Віктор Лаврентійович МУСІЯКА.

«Гарячий» телефон 225-40-25

цього дня до ваших послуг з 18.00 до 20.00. Телефонуйте і ви матимете змогу почути відповіді на запитання, що вас хвилюють, безпосередньо від заступника Голови Верховної Ради.

Усі запитання і відповіді буде опубліковано в газеті.

Похід на Схід

Триває офіційний візит Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка до Китаю. У Пекіні підписано декларацію між урядом України та урядом КНР про поглиблення торговельно-економічного та науково-технічного співробітництва, міжурядову угоду про співробітництво в галузі митних питань і меморандум про співробітництво між Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку України і Держкомітетом з питань врегулювання цінних паперів Китаю.

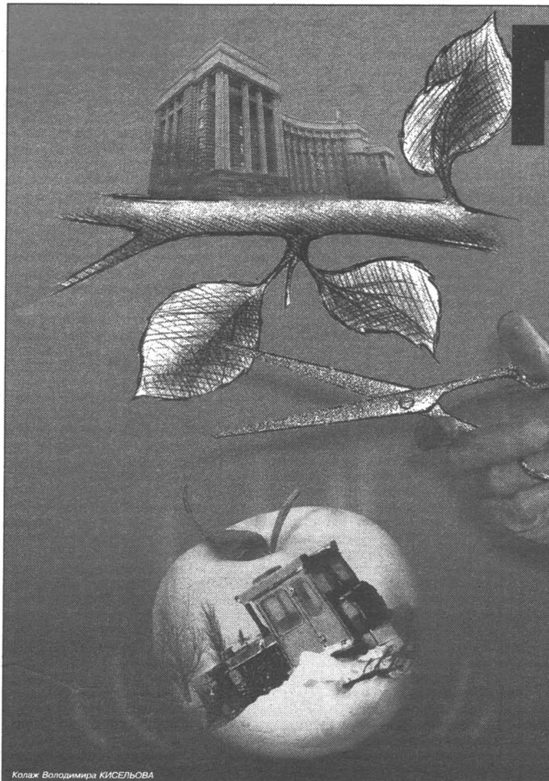
В. Пустовойтенко провів переговори з Прем'єром Державної Ради КНР Лі Пеном, а також виступив перед представниками ділових кіл Китаю. Український прем'єр, зокрема, зазначив, що половина товарообороту України нині припадає на Росію, 40 відсотків — на західні держави. Таким чином, можливості країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону (АТР) фактично проігноровано. В. Пустовойтенко назвав таку ситуацію «не оптимальною» і наголосив, що з державами АТР має формуватися щонайменше 20 відсотків товарообороту України.

Сюрприз від «Укрзалізниці»

З 22 грудня підвищено тарифи на проїзд залізничним транспортом в межах України — на 35%, до країн СНД і Балтії — на 20%.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в міжнародному відділенні правил перевезень і тарифів «Укрзалізниці» (підприємство «Українські залізниці»), тарифи на проїзд пасажирським транспортом до країн далекого зарубіжжя залишилися без змін.

Не змінилися також тарифи на залізничні вантажні перевезення. Проте, як повідомили в комерційному управлінні «Укрзалізниці», після нового року слід чекати на «поглиблену диференціацію цін» на вантажні перевезення.

Колаж Володимира КИСЕЛЬОВА

Породили і покинули

Делегатів на VIII з'їзд Асоціації фермерів України з'їхалося не бозна-скільки. Якщо навіть торік до не такого й маленького конференц-залу Українського дому довелося заносити приставні стільці, то нині приміщення було напівпорожнім. Представники політичного бомонду фермерів увагою також не балували. У перший день з'їзду з трибуни від лідерів країни виголошувалися, у кращому разі, лише вітальні послання. Найвищим посадовцем, присутнім від уряду «вживу», був перший заступник міністра АПК Борис Супіханов. Це дало привід делегатам з'їзду зайвий раз говорити про дискредитацію ідеї. Держава, мовляв, виявилася поганою матір'ю: породила фермерство і покинула. Свідчення — відсутність реального фінансування і кредитування, розумної цінової, податкової та митної політики, єдиної всеукраїнської ліцензії на право торгівлі продуктами харчування, умов для лізингу обладнання, техніки, опір місцевих адміністрацій виділенню землі.

(Закінчення на 8-й стор.).

Спробуй і виграй!

«Голос України» знову проводить для своїх передплатників лотерею. Розігруватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам:

96. Київській фірмі «Шведсько-українська група» (директор Віталій Жигун) — набори самоклейних шведських ущільнювачів вікон і дверей для утеплення помешкань (тел.563-69-14).

97. Чернівецькому повному товариству «Факел» (Гарафина Маковій, Олександр Новий) — книги «Прошу прийняти».

Любі друзі! Ви можете стати учасниками розіграшу нашої лотереї, якщо передплатили «ГУ», або «Голос України —Тиждень», або комплект видань «Газета «ГУ» — газета «Голос України — Тиждень» на 1998 рік. Надсилайте до редакції листи з позначкою «Лотерея «ГУ»-98», де вкажіть прізвище, ім'я та по батькові, а також копію передплатної квитанції. Розіграш — наприкінці січня 1998 року.

Друзі! Стежте за газетою. Щономера у нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї.

Передплата-98

P.S.

○ Постановою уряду затверджено положення про порядок компенсації (з 1.01.98 р.) працівникам у зв'язку із затримкою заробітної плати.

○ Державному підприємству з обслуговування повітряного руху України «Украерорух» агентством США з торгівлі і розвитку надано грант в 500 тисяч американських доларів.

○ Послу України у Литовській Республіці Р. Білодіду присвоєно звання почесного сенатора Вільнюського університету.

У номер

Співробітничаємо як рівні партнери

«В Україні завжди були добрі відносини з Чеською Республікою. Зв'язки налагоджувалися протягом багатьох століть. І нині можна констатувати, що у двосторонньому співробітництві є істотний прогрес», — відзначив Голова Верховної Ради Олександр Мороз під час зустрічі з новопризначеним Надзвичайним і Повноважним Послом Чеської Республіки в Україні Йозефом Врабецом. На думку голови ВР, якщо і є проблеми, то вони стосуються економічної співпраці: «Країна з 50-мільйонним населенням посідає серед партнерів Чехії тільки 17 місце за рівнем товарообороту».

Щодо позитивних сторін економічного співробітництва Йозеф Врабец сказав: «Україна та Чехія будують свої відносини як рівноправні партнери. За 400 млн. доларів товарообороту позитивне сальдо на користь Чехії лише 5 млн. доларів». Надзвичайний і Повноважний Посол також нагадав, що на ратифікацію парламентом очікує угода про кредит, виділений Україні, — 120 млн. (у доларах). Олександр Мороз пообіцяв, що з ратифікацією не буде жодних проблем.

Салони для вітчизняного виробника

Ділом підтримати вітчизняних виробників меблів узялася Запорізька облспоживспілка. Для цього на першому поверсі будинку, де вона розміщується, облаштували салон-магазин українських меблів: ЗАТ «Запоріжмеблі», СП «Укрестмеблі», підприємств Дніпропетровська, Житомира.

До слова, днями в обласному центрі відчинив двері й фірмовий магазин колишнього швейного об'єднання, а нині виробничо-торгової фірми «Селена». За словами її директора Олександра Ситнікова, фірмова торгівля обов'язково допоможе навернути покупця до вітчизняного товару, який, між іншим, уже не один рік має великий попит у Франції, Німеччині...

Запчастин буде вдосталь

Через три місяці на електростанції України почнуть надходити вітчизняні запчастини, призначені для модернізації обладнання. Випускатиме їх спільне україно-французьке підприємство, створене на базі Харківського котельно-механічного заводу разом із французькою фірмою «Жек Алстом».

Французькі фахівці мають намір не лише налагодити виробництво запчастин для котлів за своїми технологіями, а й спільно з українськими колегами розробляти нові типи продукції.

А тим часом Сумське науково-виробниче об'єднання імені Фрунзе отримало ліцензію на виготовлення та постачання насосного обладнання для атомних електростанцій та запчастин до нього, важливих для безпеки ядерних установок.

З декларації про доходи

народного депутата Івана Попеску:

— Загальний сукупний дохід мій та дружини за 1996 рік становив 9815,30 грн., податку сплачено 1696,90 грн. У спільній власності сім'ї маємо квартиру загальною площею 68 кв. м (житлова — 35 кв. м). Іншого нерухомого майна та транспортних засобів у приватній власності не маємо.

Відомості про доходи подаємо згідно з вимогами чинного законодавства.

Колектив Міністерства закордонних справ України висловлює глибокі співчуття родині керівника торговельно-економічної місії у складі Посольства України в Грецькій Республіці

ІВАНЧЕНКА Ігоря Андрійовича

з приводу його трагічної смерті.

Олександр МОРОЗ: «Люди втомилися від постійних докорів і недомовок»

(Початок на 1-й стор.).

Тим більше, що видатки з операцій, здійснених раніше, не передбачались у бюджеті на цей рік. Тож ці позиції повинні бути врегульовані окремим законом, за яким стане видно і межу внутрішніх запозичень, якщо це пов'язано із використанням облігацій для зовнішніх запозичень. Тобто належить дати чітку відповідь, на яких умовах ми займаємося цими операціями, що з того матиме держава і кожний громадянин.

Далі понад годину тривав обопільно зацікавлений діалог з журналістським загалом. Ряд запитань стосувався справді доленосного закону — про вибори — 98. Зокрема, щодо висунення кандидатів від трудових колективів Олександр Мороз пояснив:

— На основі чинного закону трудові колективи можуть висувати кандидатів. Про те, як це процедурно забезпечити і як до такого висунення ставитися Центральній виборчій комісії чи окружним комісіям, — то питання наступне. Зараз ми цю процедуру виписуємо. Якщо навіть буде затримка із підписанням закону, то Центральна виборча комісія може цими нормами керуватися тоді, коли вони будуть підписані. Кажу про це спеціально, щоб потім не було нарікань, нібито закон має зворотну дію. Або що висунення може розпочатися з 29 грудня, а, бачте, процедура відрегульована дещо пізніше...

На прохання прокоментувати звернення 56 народних депутатів до Конституційного суду з приводу начебто неконституційності ряду положень нового закону про вибори, а також репліки депутатів Юрія Оробця та Олександра Єльяшкевича (що Президент через Конституційний суд прагне дискредитувати саму ідею парламентаризму в Україні, а також, що в країні явно повіває тоталітаризмом), Голова Верховної Ради сказав таке:

— За всієї дискусійності реплік згаданих депутатів, які не є моїми політичними прибічниками, хочу сказати, що в їхніх виступах є раціональне зерно. Намагання через Конституційний суд дезавуювати закон про вибори і довести його, так би мовити, неконституційність — це не просто намагання групи депутатів добитися буквального дотримання Конституції і міжнародних документів. На мій погляд, тут проглядається намагання політичними засобами замаскувати ту реальну економічну ситуацію, котра є в державі. І котра пов'язана, до речі, з розглядом бюджету і всім тим, що з бюджету випливає. Знову повертаюся до згаданих мною трьох статей закону про бюджет, бо за операціями, котрі там передбачено, стоять конкретні люди, конкретні політичні структури, конкретні навіть депутати, котрі наполягають на визнанні неконституційним закону про вибори для того, щоб зміна парламенту не відбулася і щоб увага народних обранців не була прикута до цих питань, щоб за різними політичними колізіями загубилося оце корінне питання сучасної української держави. За великим рахунком, це корінне питання і економіки, і політики. Тому за таким зовні безвинним кроком бачу великі політичні наслідки — чи в такий спосіб заблокувати формування парламенту, чи й вдатися до запровадження надзвичайного стану. У мене немає підозр щодо цього, але я хотів би попередити, якби у когось з'явилися такі наміри, щоб він замислився про наслідки таких дій — наслідки і всередині держави, і в міжнародному середовищі, і з приводу всіх складових розвитку процесів соціальних, економічних, політичних...

Вважаю, це все досить тривожні моменти, котрі дозволяють робити висновки про необхідність дуже уважно відслідковувати політичну ситуацію і не давати нікому можливості порушувати закон і Конституцію. Тож коментарі, котрі робили згадані депутати, мають під собою досить грунтовну підставу, — зауважив О. Мороз.

Застереження дуже слушне, зокрема у контексті заяви Президента щодо його наміру ініціювати скасування пільг для депутатів, а також депутатської недоторканності. Відповідаючи на запитання з цього приводу, Олександр Мороз вказав, що тут наявний чинник подвійних стандартів:

— Ми прийняли на пропозицію депутата Чапюка закон, яким передбачено до терміну погашення заборгованості у заробітній платі працівникам бюджетної сфери скоротити на 50 відсотків виплати заробітної плати державним службовцям Кабміну, адміністрації Президента, депутатам. Але що характерно: напередодні, виступаючи на брифінгу, глава адміністрації сказав, що у зв'язку з колізіями щодо бюджету Президент передбачає припинити виплату заробітної плати державним службовцям і народним депутатам. І це сприймалося у суспільній свідомості, я так розумію, як дуже добрий крок. Та коли Верховна Рада запропонувала тимчасово скоротити виплату зарплати тільки наполовину, при чому звернула увагу, що це не стосується рядових чиновників, працівників адміністрацій тощо, то вже того самого дня з'явився коментар «цікавої» юридичної особи, де відразу було перераховано доходи та заробітну плату депутатів. Я розумію, чому це робиться. А ще через кілька днів показали приміщення, де живуть депутати. Причому, показували приміщення, де живуть 23 чи 26 депутатів. Решта живе біля заводу зі спалювання сміття; чомусь того будинку не показували. А в показаному будинку у «царському селі», до речі, живуть не лише депутати, а й міністр інформації, керівник прес-служби Президента, члени Кабінету міністрів і багато інших. Вони залишилися поза кадром...

Розумію, що це все не випадково, і тому вважаю, що скорочувати пільги, безперечно, потрібно. Але слід, по-перше, подивитись, яка насправді заробітна плата у депутата. Ми публікували закон і публікували ці заробітки кілька разів упродовж тільки нинішнього року. Давайте ще раз опублікуємо. Я сьогодні дав доручення підготувати таку публікацію. Паралельно обнародувати й заробітну плату капітана і майора міліції. Служби безпеки, податкової адміністрації, адміністрації Президента, міністра, заступника міністра й інших, щоб можна було порівняти і сказати — треба було порушувати це питання чи, можливо, не варто.

Щодо депутатського імунітету. Візьмемо конкретну ситуацію. От мого радника Віктора Боженара тримали два роки у тюрмі. Тепер ніяк не можуть завершити суд, бо всім зрозуміло, що нічого із тої справи не вийшло — немає складу злочину. Тепер хтось повинен відповісти, чому людина сиділа два роки. Але винних наче й немає...

Якби не було закону про імунітет, то, очевидно, справа могла б обернутися проти мене. Тобто зводилися б політичні рахунки через використання правоохоронних органів. Знаю, скільки мені було погроз особисто у попередньому складі Верховної Ради. Нині я певною мірою захищений у цьому відношенні. Але що стосується інших депутатів, то цього сказати не можу. Хоч депутат і має імунітет, визначений Конституцією. Але якщо справа буде пов'язана із якимось кримінальним злочином чи зловживанням, то відповідальність повинні нести і депутати так само, як інші громадяни. Подивимось, який варіант внесе Президент...

Стосовно відносин між гілками влади і засобами масової інформації Олександр Мороз відповів дуже конкретно: з боку Верховної Ради у засоби масової інформації не виносяться жодні суперечності.

— А чи можна знайти порозуміння? Я готовий будь-коли знайти порозуміння і з ким би то не було. Я, наприклад, сьогодні звернувся до Президента з листом про необхідність термінового скликання Ради національної безпеки, щоб розглянути фінансову ситуацію у державі і до розгляду бюджету провести відповідне засідання, знайти оптимальне рішення.

Маючи підтримку 249 депутатів, які проголосували у сесійному залі, я також звернувся до Президента з проханням, аби він визначив час, щоб провести закрите засідання Верховної Ради і розглянути деякі нюанси соціально-економічної і політичної ситуації в Україні. Це необхідно вже для того, щоб напередодні виборів, вибачте на слові, не перекидати через засоби масової інформації дулі один одному. А сісти і розібратися, що нам треба зробити, щоб стабільність у суспільстві була більшою, бо люди втомилися від постійних докорів і недомовок тощо. І тому я, поважаючи Президента як особистість, як керівника держави, як главу держави, вважаю, що він повинен відгукнутися на ті кроки, які потрібні сьогодні для нашого суспільства...

На запитання щодо можливого вотуму недовіри урядові Голова Верховної Ради зазначив, що питання це виникло у зв'язку з грубими порушеннями Кабміну у використанні коштів резервного фонду. Однак відправляти уряд у відставку зараз недоцільно. Щодо того, чи буде земля в Україні товаром, то О. Мороз повторив свою тверду позицію: це було б злочином проти народу і катастрофою для держави. Голова Верховної Ради виклав своє бачення суті обігу цінних паперів і складності проблем у зв'язку з цим для економічної незалежності України.

Іван ДМИТРЕНКО.

Закон України

Про деякі питання оподаткування у зв'язку з організацією та проведенням новорічних і різдвяних свят для дітей і підлітків та придбанням святкових подарунків

Цей Закон регулює деякі питання фінансування заходів, пов'язаних з організацією та проведенням новорічних і різдвяних свят для дітей і підлітків та придбанням святкових подарунків, як виняток із загальних положень, встановлених частиною третьою статті 1 Закону України «Про систему оподаткування».

Стаття 1. Суми коштів, які платники податку на прибуток підприємств перераховують органам державної влади, органам місцевого самоврядування та створеним ними закладам освіти, охорони здоров'я та культури, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів, на проведення новорічних і різдвяних свят та на придбання святкових подарунків, включаються до складу валових витрат таких платників податку у розмірі не більше 6 відсотків оподатковуваного прибутку попереднього (звітного) кварталу.

У разі використання зазначених коштів на інші цілі такі кошти вважаються доходом і оподатковуються згідно з чинним законодавством України.

Стаття 2. Звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції з продажу виробничими та торговими підприємствами святкових подарунків, що закуповуються за рахунок коштів Фонду соціального страхування України, профспілкових комітетів підприємств і організацій та благодійних організацій, які не одержують прибутку від здійснення своєї діяльності. При цьому суми податку, сплачені у зв'язку з придбанням сировини та матеріалів, використаних для виробництва та при реалізації святкових подарунків, що закуповуються за рахунок зазначених коштів, відносяться до складу валових витрат виробництва (обігу) і до податкового кредиту не включаються.

Стаття 3. Під святковими подарунками в цьому Законі слід розуміти набори, які містять лише кондитерські вироби і іграшки вітчизняного виробництва та фрукти загальною вартістю не більше 10 гривень.

Стаття 4. Цей Закон набирає чинності з дня опублікування і діє до 15 січня 1998 року.

Президент України
Л. КУЧМА

м. Київ 9 грудня 1997 року
№ 702/97-ВР

Парламентська хроніка

Космічний прибуток

Ранкове та денне засідання 23 грудня

У першому читанні сесія прийняла проект закону «Про внесення змін до Закону України «Про режим іноземного інвестування», який представив міністр економіки Віктор Суслов. Ці поправки спрямовані, зокрема, на захист національної валюти, з одного боку, а з другого — покликані заохотити іноземних інвесторів працювати з українською національною валютою.

Верховна Рада прийняла також Закон України «Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про підприємництво».

Потім розпочалось обговорення проекту закону України про загальнодержавну (національну) космічну програму України на 1998—2002 роки. Програма насамперед розрахована на збереження наукового потенціалу України, підкреслив у своїй доповіді генеральний директор Національного космічного агентства України Олександр Негода. Він також зазначив, що на фінансування програми передбачається затратити 2 млрд. гривень. Однак ці гроші зможуть дати Україні прибуток у розмірі 7 млрд. гривень.

Голова Комітету з питань оборони і державної безпеки Володимир Мухін у своєму виступі підкреслив, що цей законопроект винесено на обговорення депутатів уже не вперше, що в ньому враховано всі зауваження, висловлені народними обранцями. Він запропонував проголосувати за закон у першому і другому читаннях. Опісля короткого обговорення сесія ухвалила його. Верховна Рада прийняла також постанову про звільнення суддів обласних судів, Верховного та Арбітражного судів.

Після перерви у другому читанні було прийнято закон «Про внесення змін до Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізне мито на деякі товари (продукцію)». Ці поправки насамперед стосувалися підвищення акцизних ставок і ввізного мита на шоколад, дистиляти, які підмінюють бензин, а також на «стегенця Буша». Зокрема, ставка ввізного мита на курячі стегенця зросте на 0,4 екю.

Законодавці внесли також поправки до закону «Про оренду державного майна», зокрема уточнено поняття «оренда», «орендатор», «орендодавець» тощо.

Чимало суперечок викликав законопроект "Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про господарські товариства». Депутатів стурбувало те, що акціоновані підприємства, які повинні стати відкритими акціонерними товариствами, шляхом різних махінацій можуть бути скуплені тіньовиками. Щоправда, доповідач, заступник голови Комітету з питань економічної політики та управління народним господарством Михайло Чечетов переконаний у тому, що цього не станеться, а поправки сприятимуть режиму інвестицій для багатьох українських підприємств. Саме його аргументи спрацювали на користь ухвалення закону в цілому.

Володимир ОЛЕКСАНДРОВИЧ.

Чи вдасться «загасити пожежу» в Раді Європи?

МИ ВЖЕ повідомляли, що правовий комітет Парламентської Асамблеї Ради Європи запропонував Асамблеї не визнати повноважень делегації Верховної Ради України на наступній сесії, яка розпочнеться 26 січня.

Днями в Парижі відбулося засідання Бюро Асамблеї, на якому обговорювали також і «українське питання». У ньому брала участь спеціальна делегація Верховної Ради: заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяка, голова Комітету в закордонних справах та зв'язках з СНД Борис Олійник (він очолює постійну делегацію українського парламенту в ПАРЄ) та керівник відділу міжпарламентських зв'язків Верховної Ради Анатолій Шевчук. Чи вдалося нашим представникам «загасити пожежу»? Рішення, від якого великою мірою залежать майбутні відносини України та Ради Європи, було ухвалене Бюро ПАРЄ вчора ввечері.

А у Верховній Раді відбулася прес-конференція члена делегації у ПАРЄ, народного депутата Василя Костицького. Він повернувся із засідання правового комітету Асамблеї, який запропонував зачинити двері Ради Європи перед українською парламентською делегацією.

Те, що відбулося на засіданні правового комітету ПАРЄ з 17 по 21 грудня у Страсбурзі не можна назвати неочікуваним: Рада Європи неодноразово зверталa увагу на невиконання Україною зобов'язань, узятих під час вступу до цієї міжнародної організації, зокрема й тих, які мають стосунок до негайного запровадження мораторію на виконання смертних вироків і скасування смертної кари протягом трьох років, зазначив Василь Костицький. У Страсбурзі нагадують, що Україна брала на себе певні зобов'язання не під тиском.

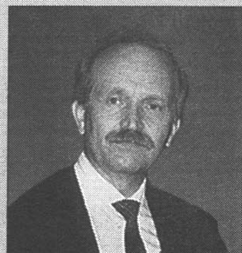
За словами Костицького, ще один момент, який викликає обурення в Ради Європи, — це те, що виконання смертних вироків і досі належить до державної таємниці. Родичі страчених не знають, де перебувають засуджені до смертної кари, їм не повідомляють і місце поховання страчених... Такі аргументи правового комітету на користь позбавлення акредитації парламентської делегації України на засіданні ПАРЄ.

Однак, на думку В. Костицького, справа зі скасуванням смертної кари в нашій державі не така й однозначна. Зокрема, коли 1996 року Рада Європи висловила невдоволення невиконанням Україною своїх зобов'язань, у нашій країні було де-факто встановлено мораторій на смертні вироки. Але через бюрократичні зволікання у звіт 1997 року потрапили два випадки страти, які фактично відбулися наприкінці 1996 року. Крім того, цього року було страчено ще вісім осіб, яким Президент відмовив у помилуванні ще торік. Враховуючи, що цього року глава держави не відмовив у помилуванні жодному засудженому до смертної кари, можна вважати, що мораторій таки існує де-факто. Таким чином, на думку Костицького, нині слід зробити два кроки. По-перше, скасувати гриф «державна таємниця» на інформації про утримання і поховання страчених. По-друге, заявити про запровадження мораторію офіційно, водночас готуючи законопроект про встановлення мораторію де-юре.

Надія БЕДРИЧУК,

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

В'ячеславу ЧОРНОВОЛУ — 60

З РОСИ ТА ВОДИ!

Сільський юнак з Черкащини приїхав у столицю навчатися журналістики.

Хрущовська «відлига» скінчилася. Відбувся процес над Левком Лук'яненком, без роботи залишився Василь Стус. Під «ковпаком» КДБ опинилися брати Горині.

На початку сімдесятих почалися арешти і судові процеси. В'ячеслав Чорновіл їде до Львова і в залі суду вручає «злочинцям» квіти. Це був виклик системі. Затим за кордоном з'являється книга. Перший арешт, перше ув'язнення, перший концтабір.

Один із співкамерників згодом видасть книгу, в якій пригадає, що В'ячеслава Чорновола у концтаборі називали «зеківський генерал», бо й за колючим дротом тривала його боротьба. За правду, за волю, за права людини.

Власне, майже всі тодішні дисиденти, або, як охрестила їх влада, «націоналісти», стали згодом осередком Української гельсінської спілки.

Уже з перших днів повернення додому В'ячеслав Чорновіл разом з друзями відновлює Українську гельсінську спілку. Згодом з'явиться Народний рух за перебудову. І хоча УГС наполягала на радикальних гаслах і програмі, все-таки гору взяли поміркованіші.

Перші демократичні вибори виносять В'ячеслава Чорновола на гребінь популярності. Він очолив Львівську обласну раду.

Рух, по суті, перетворився на політичну партію. Однак вибори 1994 року до Верховної Ради відбулися за мажоритарною системою, що надовго заблокувало розвиток політичних партій в Україні, в тому числі і Руху.

В'ячеслав Чорновіл залишається В'ячеславом Чорноволом, який, напевне, ще довго впливатиме на ситуацію у Верховній Раді і в Україні.

Побажаймо йому міцного здоров'я і політичного довголіття. З роси та води!

Володимир КОРОЛЮК.

Репліка

УТН: увага — дезінформація!

Як державне телебачення ставить усе з ніг на голову

Вельми цікаво стало дивитися випуски УТН. До речі, вони й раніше супроводжувалися, м'яко кажучи, суцільною необ'єктивністю відбиття подій і явищ у нашій державі. Всуціль спад економіки, зростання безробіття, зубожіння народу, хронічні невиплати зарплат, пенсій, стипендій, а з екрана державного телебачення линуть потоки дифірамбів або про міжнародну діяльність Президента, або про благодійні акції на ниві: дружина Президента — дітям України тощо.

З початком передвиборної кампанії випуски УТН, так би мовити, «якісно видозмінилися». Якщо раніше лише натякалося, хто винен у тому, що державу реформатори довели до ручки, то тепер акцентація робиться однозначно — Верховна Рада. Це вона — бездіяльна, законодавчо неспроможна. Це вона — гальмо прогресу, реформ. Це депутати одержують високі зарплати, мають пільги і т. д. Ось вони, ваші вороги!

Прийом, скажемо відверто, не новий. Отой давно заданий у державі тон пошуку винних, перекладання неспроможності виконавчих структур на єдиний законодавчий орган тепер набув цинічної форми, майже політичної доктрини власть імущих.

Прикро, дуже прикро, що саме державне телебачення в основу своєї роботи поклало цю доктрину — будь-що шельмувати Верховну Раду, дискредитувати її законодавчу діяльність, принижувати роль і значення парламентаризму як основи демократичного розвитку суспільства.

Схема утеенівців до примітивізму проста. У скептичному тоні подається відеорепортаж з Верховної Ради, а потім розпочинається недавно започаткований так званий коментар УТН.

Що це таке — коментар УТН? Анонімний автор намагається в глумливій формі, безапеляційно, як істину в останній інстанції, давати оцінку, а точніше присуд ухваленому закону чи події, що відбулась у Верховній Раді. Процитуємо один з таких пасажів: «Неспроможність в основний роботі парламенту — законотворчій — миттю змінюється, коли йдеться про переділ інформаційного простору держави. Ми ж (тобто УТН і коментатор. — **Авт.**) розцінюємо це не інакше, як брутальне втручання у діяльність Національної телевізійної компанії України». Уловлюєте лексику, уловлюєте заданість коментаря?

Робиться все це доволі грубо, тенденційність, якщо не сказати більше, буквально випирає, як шило з лантуха. Відеоряд компонується так, щоб у непривабливому світлі виглядали депутати, текст готується на низькому професійному рівні. Зате — підступно.

Для прикладу візьмемо останню прес-конференцію Голови Верховної Ради України Олександра Мороза, подану у виконанні маніпуляторів УТН. З першого слова коментатора — неправда. Можна було б і не згадувати те, що звинувачення в нетрадиційності пресконференції з підбиття підсумків роботи за минулий пленарний тиждень — незнання суті справи. Журналісти УТН не раз бували на подібних пресконференціях керівництва Верховної Ради. Дивує інше. Ось Олександр Мороз говорить про скорочення всіх пільг. Зокрема, таке: давайте порівняємо зарплату депутата, міністра, працівників адміністрації Президента, Служби безпеки, податкової інспекції. Щоб мати ясну картину. УТН озвучує так: давайте подивимось зарплату депутата... — і на слові, вибачте, обрізання.

Далі Голова Верховної Ради згадує репортаж УТН, в якому показано будинок, де живуть народні депутати. Всього, підкреслимо, 23 народні депутати. І називає ще деякі прізвища, хто мешкає в тому будинку по вул. Лесі Українки: міністр інформації (цебто пан Кулик), керівник прес-служби Президента України (цебто пан Марков), члени Кабінету міністрів... Ви, читачу, певне, здогадались: в УТН 22 грудня ці прізвища не прозвучали. Невигідно. Якщо викривати, то лише депутатів.

Ось така вона, правда утеенівців. Ця тема заслуговує, звісно, серйозного вивчення. Невеликою реплікою неможливо розкрити кухню маніпуляцій, підтасувань, неправди, недомовок, які взяло в свій арсенал державне телебачення. Однак наостанок підкреслимо: як би не діяли утеенівці і їм подібні, чітко проглядається почерк тих, хто водить рукою маніпуляторів.

Але чи замислювались і хазяї, і їхні запопадливі виконавці над тим, що подібні дії ще більше загострюють взаємини між гілками влади? Протистояння, судячи з усього, не припиниться. Бійка обіцяє бути ще гострішою. То хіба від цього буде ліпше жити тим, кого цілеспрямовано дезінформують, кому нав'язують точку зору на Верховну Раду? Не буде. Як гласить народне прислів'я, пани б'ються, а в мужиків чуби тріщать.

Тож начувайтесь, громадяни! Ваше зубожіння поглиблюватиметься. Вам у цьому «зарадить» державне телебачення.

Григорій СТЕПАНЮК,
журналіст.

Служба 01

Горимо, панове, горимо...

Хоча останніми роками спостерігається тенденція до зменшення кількості пожеж, щороку за вітром йде 19,4 мільйона державних гривень. Якщо до цієї цифри додати вартість відбудовчих робіт, то сума збитків становить 2—2,5 мільярда.

Висловлюючися сухою мовою статистики, за 11 місяців нинішнього року в Україні сталося 36 224 пожежі (де загинули 1926 чоловік, з яких — 99 дітей). Це на 13 відсотків менше, ніж торік. На 7 зменшився відсоток загиблих. Звичайно, якби не мужність і відданість пожежників, готових покласти життя в борні з вогняною стихією (з початку 1997-го їх уже загинуло троє), картина була б менш обнадійливою. Так, цього року з вогняного полону було вирвано 2,5 тисячі чоловік, відвойовано 20 тисяч будівель та споруд. Загальна вартість врятованого становить близько 25 млрд. гривень.

Відповідь на запитання, для кого ж писано Закон України «Про пожежну безпеку», прийнятий ще 1993 року, — у розповіді заступника головного державного інспектора України з пожежного нагляду, заступника начальника ГУ ДПО МВС України Олега Скобелєва.

Навчають правил пожежної безпеки двірники

Насправді це мали б робити служби житлово-комунальних господарств та місцеві адміністрації. Але зазвичай уся робота зводиться до формального підпису в тривіальному зошиті. Цифри свідчать, що загалом навчено 65 відсотків населення, але якість цих знань незадовільна. Наприклад, люди не мають уявлення, як у разі потреби користуватися вогнегасником, за яким номером викликати пожежну команду. Несприйняття наочної агітації пояснюється елементарною переоцінкою власної безпеки. Адже ніхто з нас всерйоз не думає, що це лихо може статися саме з ним.

На селі – третина пожеж, але гасити їх нічим

І не дай Боже горіти далеко від райцентру. Адже загони пожежно-сторожової охорони, які десятки років берегли від вогню колгоспні обійстя, поскорочувано у половині господарств. Натомість з передбачених законом 1062 сільських пожежних команд сформовано лише 450. І хоча чужий досвід переконує: хто не економить на профілактиці — не рахує потім мільйонних збитків (у селі Крушанівка Кам`янець-Подільського району на Хмельниччині, де такі загони було створено чи не вперше в країні, за три роки не сталося жодної пожежі), Міністерство агропромислового комплексу цим питанням практично не займається. Викликає подив і позиція Міністерства промислової політики: на підпорядкованих об'єктах з підвищеною пожежовибухонебезпекою замість зміцнення протипожежного захисту за останні три роки скорочено 92 пожежні частини.

Тим, хто живе вище 9-го поверху, один порятунок — стрибати з парашутом

А річ у тім, що українські «хмарочоси», які за проектом мають бути обладнані системами протипожежної автоматики, розкомплектовують самі мешканці. Хтось відкрутить реле, хтось розкурочить насос, хтось поцупить на згадку брандспойт... Дарма що 30-метровою драбиною з 15-го поверху людину не врятуєш. Нині автоматичні системи пожежогасіння не працюють у 38 відсотках висотних будинків. Усі вони переважно належать Державному комітету будівництва, архітектури та житлової політики, який теж у вус не дме.

Немає води — гаси бензином?

На жаль, із забезпеченням усім необхідним самої пожежної служби — справи кепські. Що казати, коли з 269 заходів державної програми забезпечення протипожежної безпеки на 1995-2000 роки, прийнятої Кабміном ще 1995 року, досі профінансовано лише два. Особливо сутужно із засобами пожежогасіння — за п'ять довгих років не придбано жодної одиниці пожежної техніки. З урахуванням некомплекту та техніки, яка вийшла з ладу, треба придбати 2 341 теходиницю. З 1219 будівель пожежних депо 88 взагалі непридатні для експлуатації. В той час як 10 вітчизняних розробок нової пожежної техніки, обладнання досі не впроваджено у виробництво.

Записала
Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Армія

День народження вперше за шість років

«Сухопутні війська Збройних сил України за шість років свого існування не втратили боєздатності», — констатував командувач цього виду військ генерал Василь Собков.

І хоча в цих військах служить близько 60% солдатів і офіцерів ЗС України, це єдина військова структура, яка до цього року не мала свого професійного свята. Справедливість перемогла, і указом Президента українська армія і народ уперше 12 грудня відзначили день народження «сухопутників».

Нині в арсеналі Сухопутних військ — три оперативно-тактичні командування: Західне, Південне і Північне, п'ять армійських корпусів, сім окремих механізованих бригад, дві артилерійські дивізії... Кадри для найчисленнішого виду військ (200 тисяч військовиків) готують шість самостійних військових інститутів, дві навчальні дивізії і три школи прапорщиків.

І хоча, як відомо, кадри вирішують усе, без надійної військової техніки, з одним штик-ножем. багато не навоюєш. За словами Василя Собкова, до початку 1998 року буде затверджено програму розвитку техніки та озброєнь для Сухопутних військ. Щоправда, її матеріалізація з паперового варіанту на діловий багато в чому залежить від фінансування. А його ніхто гарантувати сьогодні не може.

Ольга ВАУЛІНА.

Чи вистачить у місцевих рад совісті на дах для офіцерів?

На початку червня нинішнього року Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств».

Згідно зі статтею 22.3 цього документа в період з 1 липня 1997 року по 1 січня 2002 року податок на прибуток у розмірі 1,5 відсотка від суми нарахованого податку на прибуток зараховується на спеціальний рахунок бюджетів територіальних громад для фінансування житлового будівництва для військовослужбовців, учасників бойових дій в Афганістані та воєнних конфліктів у зарубіжних країнах, членів сімей військовослужбовців, що загинули під час виконання службових обов'язків. На жаль, і досі ця стаття не працює. Чому? Міністр оборони України генерал-полковник Олександр Кузьмук навіть видав з цього приводу спеціальне розпорядження командувачам видами Збройних сил, військових округів та Північного оперативно-тактичного командування. Місцевим радам народних депутатів було запропоновано механізм акумуляції 1,5 відсотка сум нарахованого податку. Спочатку ці кошти мали перераховувати на спеціально відкриті рахунки у фінансових відділах територіальних громад, а потім для їх цільового спрямування на фінансування будівництва і

Запитання руба

введення в експлуатацію житла — на єдиний рахунок при обласній раді народних депутатів.

Здавалося б, місцевим представницьким органам залишалося тільки додержувати закону й перераховувати кошти, а військовим — будувати таке вимріяне житло. У військових округах підрахували навіть його кількість. Так, в ОдВО обсяг незавершеного будівництва житла, яке могло бути профінансоване за рахунок цих інвестицій, сягало понад дві тисячі квартир. Проте не так сталося, як гадалося. Зокрема, на звернення командирів частин у місцеві ради народних депутатів на території того ж Одеського військового округу про рятівні 1,5 відсотка надійшла відповідь, що місцеві бюджети сформовано до виходу нового закону про оподаткування і не передбачають у поточному році таких витрат...

Переважна більшість органів влади в регіонах мотивувала свою відмову в перерахуванні «військових» коштів відсутністю механізму, який регулював би дію статті 22.3 закону. Чиновники на місцях ставлять різноманітні питання. Зокрема, хто повинен виступати замовником будівництва: Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство надзвичайних ситуацій чи міськвиконкоми? Також, на їх думку, не з'ясовано, на якому рівні територіальних громад повинні зосереджуватися кошти. Найбільш винахідливо для себе вирішили завдання «як не віддати гроші» в Автономній Республіці Крим. Рада міністрів АРК, «поділяючи турботу про безквартир'я у війську», заявила таке: «Територіальними громадами відповідно до закону України про місцеве самоврядування (стаття 6) вважаються жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, які є самостійними адміністративно-територіальними одиницями або добровільними об'єднаннями кількох сіл, які мають єдиний адміністративний центр, створений шляхом проведення місцевого референдуму. Автономна Республіка Крим під визначення територіальної громади не підпадає. Згідно з цим перерахування коштів на спеціальний рахунок Міністерства оборони неможливе...»

Поведінка місцевих органів влади в регіонах, м'яко кажучи, незрозуміла. Приємним винятком є лише Вінниччина, де ще в жовтні сесія обласної ради народних депутатів створила при облдержадміністрації спеціальний фонд «Житло — військовослужбовцям», на який уже надійшли кілька тисяч гривень.

Військові сподіваються, що цей досвід буде запозичено й іншими місцевими владами.

Руслан ТКАЧУК.

Студенти вчаться «стріляти»

Право

Нещодавно Українська асоціація студентів-правників провела свій другий конгрес.

Ця асоціація була створена, щоб допомогти молодим юристам знайти своє місце на великому правничому полі нашої країни. Бо, буває, вийшовши з вузу, новоспечені фахівці почуваються не як риба у воді, а, скоріше, як потопаючі.

— Сьогодні, коли ведеться боротьба з організованою злочинністю, з порушниками всіх юридичних канонів, працювати в юриспруденції дуже важко. Наша організація хотіла б допомогти вам не як бюро працевлаштування, а як батьки... Щоб ви зайняли ті позиції, з яких зручно «стріляти». Я раджу почати працювати вже зараз, не чекаючи отримання диплома, — сказав на конгресі голова Спілки юристів України, народний депутат Валерій Євдокимов.

З метою заохочення студентів було встановлено 12 премій по 300 гривень кожна для найкращих слухачів юридичних вузів країни.

Ольга СУРЖИК,
студентка Інституту журналістики.

Коментар

Усе вирішили долі секунди?

СЕРБИ обрали нарешті президента. У неділю відбувся черговий, четвертий, тур виборів. Переміг кандидат від Соціалістичної партії Сербії (СПС) Мілан Мілутинович.

Понад три місяці тривала сербська інтрига. Перспективи перемоги войовничого ультранаціоналіста Воїслава Шешеля, якого називають «сербський Жириновський», тримали в напруженні соціалістів на чолі з президентом Югославії Слободаном Мілошевичем. Адже президентство Шешеля поставило б хрест на намаганнях СПС поновити в республіці свою цілковиту владу, а також завдало б значних збитків репутації Сербії (та й Югославії загалом) на міжнародній арені: хто став би розмовляти з державою, де керує радикал-реваншист?

Та все минуло. Мілутинович випередив одіозного радикала на півмільйона голосів — для невеликої Сербії цифра досить значна. Щоправда, у штабі Воїслава Шешеля стверджують, що президентські вибори не відбулися, бо участь у них взяли менш як 50 відсотків виборців. Думка заслуговує на увагу, бо, за даними СПС, до урн прийшли понад половину сербів, але це «понад» становить лише 0,5 відсотка. Тобто все вирішили, користуючись спортивною термінологією, долі секунди. А їх не можна додати чи відняти. Доречно згадати, що у жовтні, під час другого туру виборів, саме ці долі секунди врятували від поразки соціалістів: Шешель переміг тоді їхнього кандидата Лілича, і лише піввідсотка неявки виборців дозволили СПС оголосити вибори недійсними. Радикали звинувачували соціалістів у фальсифікації і протестували і тоді, й тепер, але безрезультатно. Шешель має надто погану репутацію на Заході, а тому й бажаючих вступитися за нього не було, та й навряд чи такі з'являться.

Отож, соціалісти, а передусім Слободан Мілошевич (який улітку звільнив місце сербського президента і перебрався у крісло президента югославського), можуть, нарешті, спати спокійно: обидві керівні посади тепер їхні. Як і планували. Очевидно, незабаром слід очікувати змін у Конституції СРЮ. Досі союзний президент реальної конституційної влади майже не мав, але так не може тривати, коли цей президент — сам Слободан Мілошевич! А провести відповідні зміни соціалістам буде неважко: вони мають більшість у Скупщині СРЮ. Щоправда, президент іншої союзної республіки — Чорногорії — Мило Джуканович лояльністю до Мілошевича не відзначається, але тепер, після перемоги представника СПС у Сербії, погляди Белграда на відносини з Подгорицею набудуть оптимізму, що ґрунтується насамперед на усвідомленні своєї сили у Сербії. Та й, урешті, в Чорногорії прихильників Мілошевича теж вистачає.

Отже, Мілан Мілутинович приймає вітання. Він висловлює особливу подяку правлячій Соціалістичній партії і особисто Слободану Мілошевичу. За підтримку та висловлену довіру.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Олександр ТАРАКОВ, «Голос України» (з Алмати)

У північній столиці виростають будинки, у південній — ціни

Прес-конференція уряду Казахстану розвіяла чутки про те, що нову столицю забудовують на позабюджетні кошти. Для об'єктів державного значення і акмолінського житла чиновників казна передбачає виділити 8 мільярдів теньге.

Платникам податків доведеться «скинутися» на 260 мільйонів теньге (майже 3,5 мільйона доларів), щоб забезпечити тих, хто переїжджає, підйомними коштами. Решту грошей на облаштування виділятимуть з небюджетних фондів. Вартий уваги факт, що достатньої інформації про ці «сезами» не має навіть міністр фінансів. У цьому зв'язку цікава заява президента національної нафтогазової компанії Балтабека Куандикова. Він визнав, що основна частина «нафтодоларів», які надходять до республіки, спрямовано на облаштування столиці. Дев'ятиповерхова резиденція уряду, будинки чотирьох міністерств, житловий масив вартістю 11 мільйонів доларів, — усе це збудовано на кошти очолюваної Куандиковим компанії.

Чи потягне країна дві столиці — питання зовсім не пусте. Ще одна проблема: чи витримають казахстанці стрімке зростання цін і податкових накруток, бо комунальні платежі вже вкотре пішли вгору. Особливо відзначилася алматинська влада, що узаконила зростання сплати за житлово-комунальні послуги на 97,6 %, водопостачання на 98,8 %, опалення та електрику на 110 %.

Хроніка. Факти. Події

● Лондон

Амністія — шлях до примирення?

Уряд Великобританії здійснив рішучий крок для розблокування глухого кута на переговорах з ольстерського врегулювання: рішенням влади із в'язниці суворого режиму «Мейз» у Північній Ірландії випущено на свободу за амністією членів воєнізованого католицького угруповання Ірландської республіканської армії —161 особу.

● Нью-Йорк

Розмову ще не закінчено

Конкретну розмову про пошук розв'язання проблеми інспекції суверенних об'єктів в Іраку буде продовжено під час очікуваного в середині січня ще одного візиту до Багдада голови комісії з роззброєння Іраку. А на початку тижня Рада Безпеки ООН прийняла заяву, в якій укотре зобов'язала Ірак співробітничати з міжнародною комісією ООН зі знищення іракської зброї і безперешкодно допускати експертів на будь-які його об'єкти.

Прийнята заява — реакція на доповідь виконавчого голови комісії Річарда Батлера про його недавню поїздку до Багдада. Саме тоді іракська влада підтвердила, що не допустить експертів на так звані президентські об'єкти, де, за твердженням комісії, можуть перебувати компоненти для виробництва різноманітних видів зброї масового ураження чи пов'язана з ними документація.

Але головний зміст заяви в тому, що Рада Безпеки не підтримала ініціативу США і Великобританії з засудженням і погрозами на адресу Іраку. І закликали шукати шляхи, які дадуть змогу інспектувати всі об'єкти таким чином, щоб і мандат спецкомісії виконати цілком, і забезпечити повагу, суверенітет і гідність Іраку.

● Загреб

Закидали гранатами церкву

Поліція Вуковара, адміністративного центру Сремсько-Баранської області, затримала 7 осіб, підозрюваних у вчиненні серії терактів минулої неділі. Як повідомив представник МВС Хорватії у цьому регіоні, населеному переважно сербами, у понеділок вночі у двір православної церкви Святого Миколая було кинуто дві ручні гранати. Від вибуху, на щастя, ніхто не постраждав.

● Токіо

Олімпійський вогонь уже в Японії

На борту спеціального авіарейсу до Токіо доставлено олімпійський вогонь, який минулої п'ятниці запалено в древній Олімпії для зимових Олімпійських ігор 1998 року, що відкриваються в місті Нагано 7 лютого.

● Бразилія

Не горить і не тоне

Найбільша різдвяна ялинка Бразилії заввишки 58 і діаметром 18 метрів «виросла» в Ріо-де-Жанейро на озері Лагоа-Родригу-ді-Фрейтас. Їй не страшні не лише холод, а й навіть місцева груднева тропічна спека, бо її складено зі сталевих конструкцій. Здалеку вона чудова, а зблизька її ніхто не роздивиться, бо її розташовано на понтонному помості. Освітлюють красуню 1,8 млн. кольорових лампочок.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

Ну й помилочка!

Ох і здивувався працівник однієї з мюнхенських фірм, коли вуличний «банкомат» видав йому за кредитною карткою кілька «синеньких», як тут називають купюри у сто марок, і одна з них виявилася з одного боку білосніжною — без будь-яких малюнків, знаків і символів!

У свою чергу, не мало меж здивування службовців філії банку «Ландесцентральбанк» (ЛЦБ), куди «постраждалий» звернувся, щоб прояснити нештатну ситуацію: казначейський білет був... справжній.

Його не сфабрикували фальшивомонетники, а надруковано законним чином на підприємстві з виробництва цінних паперів і пластикових карток «Гізеке унд Деврінт» у Мюнхені. З'ясувалося, що в процесі друкування нових сотенних банкнот припустилися «виробничої помилки».

Безпрецедентної в історії друкування грошей помилки припустилися ще 1 серпня, а відомо про це стало лише нещодавно. У ЛЦБ вважають, що в обігу може перебувати незначна кількість таких «односторонніх» купюр. Скільки саме? Фірма-виробник відмовчується, киваючи на Німецький федеральний банк. Однак там теж вважають за краще мовчати щодо цього.

За даними фінансових експертів, нині в Німеччині в обігу перебуває майже мільярд «синеньких». А всього на руках у населення ФРН приблизно 2,6 мільярда банкнот різної вартості, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Олесь КЛІНОВ, «Голос України» (з Рима)

А корови прийшли страйкувати

На римській площі Святого Петра за кілька днів до Різдва Христового спорудили великий вертеп. Щороку місцева влада разом із Ватиканом намагається прикрасити площу в незвичний спосіб. Проте цього разу італійці були насправді здивовані, коли одного дня побачили поруч із вертепом... корів.

Не менш за пересічних громадян здивувалися й можновладці: участь рогатих у святкуванні Різдва передбачено не було. А на центральну площу їх вивели аграрники, точніше, ті, хто заробляє гроші на продажу молока та молочних продуктів. Ще на початку року вони закликали уряд Італії не зважати на вимоги Європи і не скорочувати квоти на виробництво молока. Рік минув, але без результатів. Саме тому фермери розпочали блокувати автостради, влаштовувати пікети на центральних майданах, а на площу Святого Петра... вигнали корів.

Президентові Італійської Республіки Оскару Луїджі Скальфаро цей передріздвяний сюрприз не сподобався. «Сільськогосподарські працівники мають право висловлювати протест, але вони переходять межі дозволеного, — заявив він. — Порядок у країні охороняє закон, і проти порушників застосовуватимуть відповідні заходи».

Щодо корів, то до європейських проблем вони байдужі, але навряд чи були у захваті від екскурсії на площу Святого Петра.

Золото рано списувати з рахунків

ЩО ПОДАРУВАТИ своїм близьким до свят? Розв'язанням цієї непростої проблеми заклопотана добра половина населення нашої планети. У Швейцарії є традиція дарувати на день народження, Новий рік, Різдво золоті зливки-пластинки з вибитим на них банківським штампом. Така у них звичка...

Брусочок, чи, як його тут називають, «вренелі», містить 5,8 грама дорогоцінного металу. До цього часу ніщо не загрожувало традиції, однак різке падіння останніми місяцями ціни на золото на світових ринках може примусити багатьох потенційних покупців змінити свої плани, адже подарунок, що девальвує, — річ доволі двозначна.

Нині «вренелі» коштує приблизно 80 швейцарських франків (майже 54 долари). Як сон, згадують сьогодні швейцарці січень 1983 року, коли той самий брусочок «тягнув» на 208 франків. У жовтні 1987 року за нього давали вже 143 франки. Як довго триватиме падіння цін?

Це запитання серйозно хвилює не лише тих, хто підшукує друзям подарунок до Різдва, а й фінансистів з політиками. На кінець листопада ціна на жовтий метал упала на Лондонській біржі до найнижчого за останні 12 років рівня, опустившись до символічної позначки 300 доларів за тройську унцію (31,1035 г). За оцінками експертів, вона може знизитися найближчим часом до 280—285 доларів. А основним винуватцем вважають кризу на азіатських фінансових ринках.

Є припущення, що останніми місяцями на ринку золота відбувається «революція». Австралійський центральний банк продав дві третини своїх резервів, Швейцарія говорить про продаж більш як половини власних (1400 тонн з наявних 2590), і, крім того, нині тривають дискусії про композицію резервів майбутнього Центрального європейського банку.

У Європейському союзі виразно чути голоси тих, хто дотримується точки зору, що ці резерви можуть бути складені навіть цілковито з валюти. Можливо, що країни ЄС у такому разі вирішать продати частково власний золотий запас. Як пише журнал «Ебдо», найпесимістичніші прогнози виходять з того, що ЄС обмежиться лише десятою часткою нинішніх резервів. Решта піде на продаж і ще більше знизить ціни.

Однак оптимісти вважають, що рано ще списувати золото з рахунку. Подивимося, хто був правий.

За матеріалами зарубіжної преси.

КІНЦЕВОЮ метою приватизації є формування реального власника, який визначив би і вчасно реалізував програму оздоровчого менеджменту, наповнену інвестиційними можливостями та власною інноваційною стратегією, адаптованою до конкретного ринкового простору. Тож, розглядаючи під таким кутом зору нинішні реалії проведеного роздержавлення, слід визнати, що прискорені і глибоко не продумані його заходи шляхом формальної зміни власника себе не виправдали.

Нереалізований потенціал власності

Орієнтація у приватизації державної власності на трудові колективи не тільки не поліпшила, а навіть погіршила ситуацію у сфері матеріального виробництва, бо такі власники, не маючи відповідних доходів та заощаджень, не можуть володіти відповідними інвестиційними та інноваційними можливостями. Але сьогодні суспільство вже усвідомило і те, що орієнтація у приватизації на створення рівних умов всім громадянам на участь у розподілі майна навіть теоретично не змогла водночас зробити всіх заможними.

По-перше, приватизація привабливих об'єктів групи «А» через товариства покупців поставила їх працівників у найвигідніше становище, бо вони не тільки стали господарями, а й отримали власність, яка працює і з першого дня дає доход і через його капіталізацію дозволяє реально оновлювати основні фонди. А інші, менш привабливі об'єкти, ледь животіють або зовсім припинили господарську діяльність, як це сталося з багатьма підприємствами служби побуту.

По-друге, підприємства, які виготовляли високоліквідну продукцію, вчасно скориставшись орендою з викупом, теж вдало реалізували приватизаційні можливості своїх працівників і зосередили в себе контрольний пакет акцій, як правило, закритих акціонерних товариств. Тепер вони здебільшого працюють нормально, а всередині їх відбуваються структурні зміни в напрямі зосередження власності в руках керівного складу цих товариств.

Решта підприємств і їх колективи на Чернігівщині опинились у третій групі власників. Її теж можна розділити на кілька підгруп, але назвемо найхарактерніші.

В особливо тяжкому становищі опинилися великі підприємства машинобудівної, хімічної, деревообробної промисловості. Вони пройшли довгий і складний шлях реформування відносин власності, але безпосередні працівники одержали не більш як 15—20 % статутного капіталу і практично не стали реальними господарями своїх підприємств. Решту власності було розмито через сертифікатні аукціони. Як правило, у цих відкритих акціонерних товариствах ситуація стала практично некерованою, бо за такої маси власників неможливо досягти балансу інтересів.

У дещо інакшій ситуації ті підприємства, в яких у ході сертифікатних аукціонів чи конкурсів контрольні пакети акцій придбали потенційні інвестори.

Їх в області налічується 16, і на них зосереджено більш як 4,1 тисячі робочих місць.

Позитивним прикладом тут може слугувати АТ «Прилуки-Пластмас». Інвестиційна компанія, яка стала власником контрольного пакета акцій, докладно проаналізувала діяльність підприємства, негайно його реструктуризувала, провела глибокі маркетингові дослідження та розробила бізнес-плани для кожного із новостворених господарюючих суб'єктів.

Характерно, що всі перспективні розробки були підкріплені інвестиційними проектами. У результаті протягом останніх трьох років обсяги виробництва тут зросли на 83 відсотки, створено додаткові робочі місця, регулярно виплачують заробітну плату.

Але таких прикладів небагато. Характернішою є ситуація, коли, придбавши левову частку власності, інвестори залишають підприємство напризволяще. Так сталося, приміром, з Чернігівською меблевою фабрикою. Заволодівши через сертифікатний аукціон контрольним пакетом акцій, його власники, крім заміни виконавчої дирекції, не зробили практично нічого. Фабрику фактично зупинено, 200 працівників зосталися без засобів до існування, проблеми забезпечення теплом її житлового будинку лягли на плечі міськвиконкому. А все тому, що в ході аукціону майбутні власники нікому жодних зобов'язань не дають, якихось узгоджень з місцевими органами влади законодавство не передбачає, а весь наступний клубок проблем перепадає саме їм.

Окремо слід сказати про приватизацію підприємств переробної промисловості. Опираючись на зарубіжний досвід і структурні особливості економіки України, можна стверджувати, що реформування відносин власності слід було б розпочати саме з АПК. Фактично сталося так, що саме цей комплекс істотно відстав з приватизацією і надалі працював на старих економічних засадах. Вибудувана після тривалих дискусій під тиском депутатів-аграрників стратегія передання 51 відсотка акцій таких підприємств сільськогосподарським товаровиробникам, на наш погляд, хибна.

Насамперед за таких умов переробне підприємство навіть одержаний прибуток не спрямує на розвиток виробництва, тому ці дві сторони не зможуть досягти балансу інтересів. За природою та характером виробництва колективному сільськогосподарському чи фермерському господарству гроші потрібні сьогодні, а переробне підприємство, не вкладаючи коштів у нові технології, не витримує конкурентної боротьби за жодним параметром і безнадійно втрачає навіть раніше здобутий ринковий простір.

Крім цього, так звані сільськогосподарські товаровиробники — це ніхто інший, як звичайні сільські мешканці, які, крім приватизаційних паперів, жодних додаткових вкладень підприємству не запропонують, бо вони самостійно, навіть через свої колективні підприємства, не володіють інвестиційним потенціалом. Не випадково майже всі із 49 підприємств переробної промисловості, які вже змінили організаційно-правову форму, значно знизили обсяги виробництва.

Саме це дає відповідь на питання, чому ми відчуваємо неймовірний тиск імпортних харчових продуктів і, не витримуючи конкуренції, втрачаємо ринковий простір у своїй державі.

Не повною мірою розкрив свої потенційні можливості і такий від приватної власності, як колективна. Тут доречно було б звернутися до досвіду інших країн, передовсім розвинених. Так, у Франції, США, Німеччині, Італії успішно функціонують підприємства приватних власників без використання найманої праці. І є державні програми їх підтримки. Участь працівників в акціонерному капіталі також трансформується у можливості додатково придбати акції за фіксованою ціною. Така схема мотивації встановлює залежність між майбутніми доходами працівника та ринковим курсом акцій підприємства. Крім того, однією з переваг такого виду суб'єктів господарювання є вищий рівень захисту працівників, бо на інших підприємствах під час згортання виробництва передусім скорочують найманих працівників. Водночас на підприємствах без використання найманої праці здійснюються заходи з ефективного розвитку виробництва та забезпечення зайнятості працівників-власників. Реалізація таких підходів в Україні потребує підвищення рівня усвідомлення такими акціонерами їх причетності до власності.

Аналізуючи приватизаційні процеси нинішнього року, можна констатувати, що сьогодні починає набирати обертів спонтанна стратегія скидання державних пакетів акцій пересічних українських підприємств. Останні вочевидь становлять інтерес лише для порівняно вузького кола претендентів на роль власника і ні в якому разі не для відповідальних ефективних власників.

Наведені недоліки приватизації зумовили погіршення економічного стану переважної більшості підприємств.

Згадане у жодному разі не ставить під сумнів необхідність роздержавлення та приватизації взагалі. Все це ще раз підтверджує, що потрібен індивідуальний підхід до приватизації кожного об'єкта з одночасним пошуком джерел додаткових інвестицій та чітким визначенням обов'язків держави і стратегічних інвесторів у післяприватизаційний період.

На мій погляд, потрібно розробити державну стратегію подальшої приватизації об'єктів державної та комунальної власності. Враховуючи поєднання у часі двох етапів роздержавлення, треба, по-перше, визначитися щодо його проведення за рахунок приватизаційних паперів та продажу непривабливих об'єктів, по-друге — з переліком державних та комунальних підприємств та частками державного майна, які необхідні для впливу держави у стратегічно важливих галузях. Третій — не менш важливий напрям — підвищення державної керованості підприємств.

Також потрібно встановити граничний термін отримання та розміщення приватизаційних сертифікатів. Для громадян, які не встигли цього зробити, слід передбачити державні гарантії щодо можливості отримання за них компенсацій (наприклад, обмін на державні облігації, соціальні виплати тощо).

Стосовно об'єктів, які не мають попиту на сертифікатних аукціонах, але випускають конче потрібну для держави продукцію, після виставлення на два аукціони слід законодавчо передбачити їх продаж за гроші за ціною, нижчою від номінальної вартості. А коли інвестор взагалі відмовиться від придбання акцій таких підприємств, їх не слід залишати в невизначеному просторі.

Реально окреслюється такий шлях. Контрольний пакет або ж майновий комплекс у цілому держава має залишити в себе і передати в управління відповідному державному органу, на наш погляд — Фондові державного майна. У межах програми приватизації такі підприємства слід перетворити на відкриті акціонерні товариства і після цього запропонувати їх акції під інвестиційні зобов'язання на відповідних конкурсах або ж провести санацію за рахунок коштів, одержаних від продажу об'єктів державної власності.

А коли підприємство досягне ефективного і стабільного рівня розвитку, його акції, але вже за реальним курсом, можна продавати на фондовому ринку.

Приватизацію великих і особливо привабливих державних підприємств треба проводити з обов'язковою умовою вкладення у них інвестицій. При цьому має бути встановлено достатньо високий їх мінімальний розмір та механізм обов'язковості виконання цієї умови. А щодо фактично приватизованих підприємств, то вихід для них один — проведення емісій акцій в обсягах, що дадуть можливість отримати реального ефективного власника. І це потрібно робити на стадії, поки підприємство ще працює. Хоч як дивно, але затримка цих процесів відбувається через об'єктивні і суб'єктивні чинники, у тому числі позиції директорського корпусу. Більшість його сьогодні, перебуваючи у ролі начебто власника, а з другого боку, найманого виконавця, не можуть піти на те, щоб заради залучення додаткових інвестицій втратити право господаря.

Особливу увагу слід звернути на об'єкти АПК. Вважаю, що тут слід провести фаховий моніторинг реального стану підприємств та визначити перспективи їх подальшого розвитку, а також виробити конкретні плани завершення приватизації та поглибленої інтеграції з виробниками сільськогосподарської сировини. Якщо цього не зробити, багато підприємств галузі взагалі загине. Переконливим прикладом є Менський сирокомбінат нашої області. Підприємство має унікальні потужності, великий експортний потенціал, але через нестачу сировини ось уже рік, як фактично простоює.

Окрім розв'язання зазначених проблем, для післяприватизаційної підтримки підприємств необхідно також утворити державний інвестиційний фонд.

Об'єктами інвестування повинні бути всі суб'єкти господарювання незалежно від форм власності. Інвестування має здійснюватися лише на кредитній основі під ефективні бізнес-плани підприємств, які передбачають придбання новітніх технологій та ноу-хау.

Доцільно створити на державному рівні своєрідний банк інвестиційних пропозицій, який мав би перелік можливих інвестиційних вкладень, а регіони на конкурентних засадах пропонували свої проекти, і прив'язувати їх до конкретних територій.

Микола БУТКО,
перший заступник глави Чернігівської облдержадміністрації,
кандидат економічних наук.

Купіть глобус України...

ШІСТЬ ТИСЯЧ глобусів України (?!) передав у торговельну мережу Вінницький завод «Аерогеоприлад» Головного управління геодезії та кадастрів.

Новинка, що може збити з пантелику будь-кого, розрахована, за словами директора підприємства Євгена Сидорчука, насамперед на людей, не позбавлених почуття гумору. Хоч із цим у нас, схоже, все гаразд, адже бажаючих купити свою, українську «земну кулю» виявилося значно більше, ніж передбачали на підприємстві.

— Найбільший попит, — продовжує Євген В'ячеславович, — мають глобуси діаметром 120 міліметрів. Я так розумію, що їх купують як сувеніри чи подарунки...

Щодо розмірів, то найбільший глобус тут можуть виготовити діаметром 450 мм. На такі, до речі, теж надходять окремі замовлення. Здебільшого від навчальних закладів.

Як спала на думку така оригінальна ідея? Дійшли цього заводчани досить просто, бо й раніше, на теренах колишнього Союзу, їх підприємство було єдиним, звідки виходили на орбіту «земні кулі». Отож усі глобуси були і є українські...

Нову географічну основу, за словами директора, виготовляють також у Вінниці на картографічній фабриці. А потім... Технологія, розповіли на підприємстві, не так складна, як специфічна, бо передбачає 12 виробничих процесів. Поперваx мали клопіт із плівкою. Брати її за старою адресою в Росії виявилося не по кишені. Тепер завозять з Угорщини. Коштує український глобус (найменшого діаметра) лише 8 гривень.

До слова сказати, саме такий глобус дістанеться комусь із читачів нашої газети: «Аерогеоприлад» вирішив передати його для лотереї «Голос України-98».

Якось Є. Сидорчук побував у Молдові. Вручив колегам свій новий вид продукції. Ті довго розглядали його, а на прощання звернулися з проханням: «А чи не можна виготовити глобус Молдови?». Саме таку мету і ставив директор...

Віктор СКРИПНИК
Вінниця.

До відома громадськості

ТОВ «Укртехноімпекс» звернулось до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності з постачанням електричної енергії за нерегульованим тарифом на території України.

Поштова адреса: 252070 м. Київ: Контрактова пл. 4, тел.462-50-64, 441-68-58, факс 462-50-83.

ВАТ «Україна-Інвест» (код 22940270) ліквідується. Претензії приймають протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: Київ, вул. Чумака,5, т.488-50-23.

Арбітражний суд Полтавської області (314000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушив справу № 1954/26 про визнання банкрутом малого приватного підприємства «Атлант» (юридична адреса: 315356, Полтавська область, Кременчуцький район, с. Пришиб, вул. Гагаріна, 27а, р/р 468936 в АК АПБ «Україна», МФО 331218, код 21069237).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ПРЕДПРИЯТИЕ ООО «Информационные компьютерные системы», зарегистрированное Радянской районной государственной администрацией Киева 05.07.94 г., свидетельство о регистрации 21627016, код ОКПО 21627016; р/счет 1467106 в КФ «Укракадембанк», МФО 320683, **ЛИКВИДИРУЕТСЯ.**

Заявления кредиторов принимаются по адресу **ул. КРАСНОДАРСКАЯ, 44, в течение 2 месяцев.**

Арбитражный суд Одесской области 16.10.1997 г. возбудил дело № 7/331 по заявлению Минакова Игоря Никифоровича о признании ООО «Лимановское» банкротом, расположенного по адресу: с. Роксоланы Овидиопольского р-на Одесской области. Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями в месячный срок с момента публикации по адресу: г. Одесса, пр. Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

Арбитражным судом Республики Крым (333003, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбуждено дело № 3465-б о банкротстве АП «Мечта» г. Щелкино (334671, г. Щелкино, Крым, Ленинский р-н; р/с 221810 ПИБ г. Щелкино, МФО 324496 код 20750944).

Претензии кредиторов, а также заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Тернопільської області (м Тернопіль, вул. Князя Острозького, 14-А) 22 жовтня 1997 року порушив справу № 1470/7 про банкрутство колгоспу «Лідихівський», с. Лідихів Кременецького району Тернопільської області, р/рахунок 400810 у Почаївському відділенні АПБ «Україна», МФО 338169, код 03772707.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня публікації оголошення.

Загублене свідоцтво про реєстрацію № 16305825, видане виконавчим комітетом Печерської ради народних депутатів м. Києва 04.10.94 р., яке належить консалтинговій компанії «Стрілець», вважати за недійсне.

Закрывается ООО «Сильвер». Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: 255400, Киевская обл., г. Обухов-3, а/я № 45.
Тел. для справок (04472) 5-80-92.

Утерянное свидетельство о регистрации № 16400701 от 24.05.1995 г., выданное ООО «Авгур», считать недействительным.

Ліквідується МПП «Агробіоценоз», зареєстроване 16.02.1994 р., № 87 Кам'янсько-Дніпровською державною райадміністрацією Запорізької області.
Претензії приймають протягом двох місяців.

Броварська ДПА повідомляє, що в Арбітражному суді Київської області (252033, м. Київ-33, вул. Жилянська, 58-б) порушено справи про визнання банкрутами:

№ 139/10б-97 кооперативу «Венера», м. Бровари, вул. Шолом-Алейхема, 62, р/р 461640, Броварське від. ПІБ, МФО 321433;

№ 138/10б-97 кооперативу «Аерограф», м. Бровари, вул. Короленка, 54, кв. 103, р/р 2641022 АПБ «Україна».

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Продається цілісний майновий комплекс «Таращанський міжколгоспний комбірмовий завод», який розташований за адресою Київська обл., Тараща, вул. Степова,9а, ліквідаційна комісія.
Тел.: (044) 244-62-62, 244-71-50, 244-63-45.

Реклама в газеті «Голос України». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

У номер

● *Донецьк*

У що обходиться віяльне від'єднання

У Маріупольському морському порту під завантаженням стояв турецький теплохід. Тривала напружена розмірена робота. Потужний портальний кран обережно опускав на палубу важкі металеві болванки — сляби. Саме в цей час сталося вже звичне для нас віяльне від'єднання електроенергії. Знесилений в одну мить кран завмер. Не встигли турецькі моряки вигукнути «полундра!», як занесений над кораблем черговий сляб гепнув на палубу заморського гостя і пробив її наскрізь. Тепер турецька сторона вимагає компенсацію в розмірі 2 млн. доларів, повідомляє «ІнформСОБОР».

● *Миколаїв*

Лауреатів додалося

На Миколаївщині додалося лауреатів премії імені видатного українського композитора, історика та громадського діяча Миколи Аркаса, якою відзначають за особливі заслуги в сфері культури, освіти, духовності. Ними стали письменник, голова обласного товариства «Просвіта» В. Бойченко, доцент педагогічного інституту Л. Цимбал, директор Центру народної творчості й культурно-просвітницької роботи М. Бойчук, керівник ансамблю «Юність Прибужжя» В. Степаненко, учень музичної школи А. Зотов і театр танцю «Ритми планети» (художні керівники Ірина та Василь Пак). Вручення премій новим лауреатам відбулося на вечорі, присвяченому 145-річчю з дня народження Миколи Аркаса та 100-річчю першого видання його опери за поемою Тараса Шевченка «Катерина».

● *Львів*

«Прогрес» найшов просвіт

Відома і славна колись взуттєва фірма «Прогрес» стала беззахисною перед стихією ринку. На підприємстві склалася передстрайкова ситуація. Після перевірки облдержадміністрацією фінансово-господарської діяльності підприємства було замінено його керівництво, яке шукає просвіт у розв'язанні проблем взуттьовиків. «Просвіт» — так називається нова холдингова компанія, яка згідно з проектом створюватиметься на базі ВАТ «Прогрес», ВАТ «Світанок» та м'ясопереробного підприємства «Прикарпаття». «Просвіт» забезпечить створення замкнутого виробничого циклу: від постачання сировини до реалізації готової продукції.

ПОРОДИЛИ І ПОКИНУЛИ

(Початок на 1-й стор.).

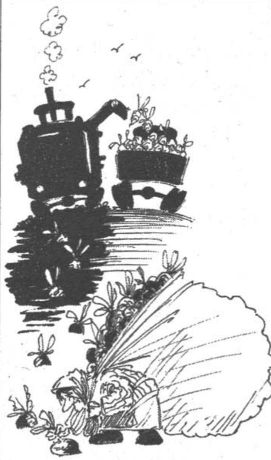
Та чи не найбільша фермерська трагедія — нагорі й дотепер не визначилися з формами організації сільськогосподарського виробництва. Тут найчастіше згадували Президента, точніше, несподівано кинуту ним заяву про те, що фермерські господарства в Україні не прижилися. Що тоді прижилося, невже колгоспи, — логічно запитували з трибуни присутні.

— Чи, може, нова «панацея від усіх бід» — активно рекламовані урядом приватно-орендні підприємства.

Але проблемою на кштальт, хто таке Леоніду Даниловичу виголосити порадив, на з'їзді переймалися не довго. Так само нетривалими виявилися розмови навколо споконвічного: «Даєш фермеризацію всієї України!». Натомість, на злобу дня спливло дещо інше керування до дії, яке, здається, впродовж наступних трьох місяців замінить вищезгадане: «На справу фермеризації парламенту — шикуйсь!». Якщо буде «своїх» 20 відсотків у вищому законодавчому органі, погодилося зібрання, то й подальше господарське життя стане світлим, безпроблемним. Одне слово — справжнім фермерським. Тому постановили: кожному фермеру до виборчих дільниць привести хоча б сотню «співчуваючих», які «їхніх» і підтримають. Аби зміцнитись і кількісно збільшитись, представники нової сільської генерації подумують залучити до своїх лав усіх приватників на землі, аж до власників присадибних ділянок.

Задля кращого майбутнього навіть пропонувалося відкласти заплановані перевибори керівника асоціації — допоки парламентські сподівання не реалізуються. Але голосування все-таки відбулося. І навіть коней на переправі поміняли. До світлого фермерського завтра громада вирішила рушити з новим президентом АФУ Іваном Томичем.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Мал. Володимира КИСЕЛЬОВА.

Урожай-98

ЗИМА: час плекати плани

БЛИЗЬКО 85 відсотків господарств громадського сектора закінчили нинішній сільськогосподарський рік зі збитками. Малоймовірно, що ці підприємства навесні обсіються самотужки. На яку державну підтримку у проведенні весняно-польових робіт може розраховувати село? З цим запитанням кореспондент «ГУ» звернувся до міністра АПК Юрія КАРАСИКА.

— Поставки пального, призначеного для проведення польових робіт, здійснюватимуться наступного року на конкурсній основі. Щоб забезпечити село кредитними ресурсами, буде запроваджено ф'ючерсні контракти під майбутню продукцію. Але господарники повинні отримувати не нафтопродукти, а кошти, і самі мають купувати пально-мастильні матеріали. Потрібно, щоб в аграрному секторі працювали гроші. Планується також відкрити спецрахунок «Урожай-98», який дасть змогу господарствам уникнути картотеки й акумулювати кошти для проведення весняно-польових робіт.

Знайдіть німця, аби село з нами купив!

З листа

Уже майже сорок років мешкаю у Львові, але те, що відбувалося в рідному селі Печенія Золочівського району в кінці 40-х, пам'ятаю, як сьогодні. Іноді навіть у сні з'являються уповноважені з району, які десятки раз будили серед ночі дітей, щоб їхні батьки записувалися до колгоспу. Мудрі люди ще тоді передрікали провал колгоспного господарювання. І було чого. Головами колгоспів обирали представників сільської бідноти. Нерідко ті не вміли ані читати, ані писати, ані ефективно хазяйнувати. Але новоявлені керівники дуже часто скликали збори і повчали разом з районними уповноваженими — вже представниками міського пролетаріату — заможних селян, як треба господарювати.

Пригадую одне таке зібрання. Колгосп догосподарювався до ручки. Не було чим поле засіяти чи засадити. — Що ж маємо робити? — запитує голова. І тут один колгоспник-жартівник просить слова і каже:

— Якщо вже у нас немає зерна чи іншого насіння, то я пропоную посіяти штельвагу (дерев'яний ремант до плуга). Уповноважений від району, не розуміючи, що то таке, відразу підтримав «цінну пропозицію». Сміху було на все село...

Десь у 1955-му на Печенію зійшло боже благословення — за розумного керівництва новообраного голови, який зважив на близьке розташування села до Львова, заклали колгоспники сад, почали вирощувати багато городини, тримали сотню дійних корів, відгодовували по 250 голів молодняка ВРХ, 300 — свиней, до 5 тисяч курей. Крім зерна (по дві-три тонни на двір) колгоспники отримували зарплату й грішми. Почалася розбудова села...

У 1960-му почалося славнозвісне укрупнення колгоспів. Печенія стала бригадним селом. І пішло-поїхало... Якщо кілька років тому на фермі залишалося біля сотні корів і молодняка, коні, то нині тут цілковита спустошеність. Будівлі розвалені — люди розтягують останнє на паливо. На колишньому колгоспному дворі не залишилося жодної тварини. З десяти тракторів лише один на ходу, та й того немає чим заправити. Із 500 гектарів орної землі, що належать селу, обробляється лише 300. Крім зернових і цукрового буряку вже роками нічого не сіють. З 180 селянських дворів більшість — залишено. З міста ніхто так і не повернувся. Одну добру справу зробила сільрада: усім, хто хотів працювати на землі, давали від 15 соток до одного гектара. Хто не лінивий і здоровий — на харчі заробить. Школа, клуб, бібліотека та медпункт уже кілька років на замку. Магазин працює лише два дні на тиждень. Тут немає жодного телефона...

Отож приїду на батьківщину, подивлюся на все це, наслухаюся колишніх односельчан — і серце болить. А вони, бідолашні, просять: «Михайле, знайди якогось німця, аби наше село з нами купив! За рідної влади загинемо».

Що маю сказати своїм рідним? Навіть не хочу ятрити болем їхні серця і згадувати, як село одностайно з хоругвами і церковними образами вийшло 22 січня, на День злуки, щоб допомогти незалежності нашої держави. А яка радість панувала тут 24 серпня 1992-го, коли на честь незалежності відкрили новонасипану могилу з пам'ятним хрестом. Кожен вірив, що нова українська влада принесе всім радість і достаток. А маємо?.. І ніхто з наших реформаторів не хоче зрозуміти, що пішли не тим шляхом. Якщо ще кілька років поекспериментуємо, замість українського села з квітучими садами і багатими ланами матимемо один цвинтарний спокій. У Печенії навіть ніхто не пам'ятає, коли тут народилася остання дитина, а похорони бувають чи не щотижня.

Михайло ГУПАЛО,
економіст.

Львівська область.

Між іншим

Що науковцеві робити? Постановили — заробити

Те, що державі нині не до сільськогосподарської науки — факт відомий. За останні п'ять років, поінформував на загальних зборах Української академії аграрних наук її президент Михайло Зубець, через різке скорочення фінансування значно погіршилися умови праці вчених-аграрників. Існує практика примусових відпусток, скорочення робочого дня. Ліквідовано п'ять науково-дослідних інститутів та одну дослідну станцію. Результати пошуків вітчизняних вчених не впроваджуються у виробництво. І це того часу, коли в Україні відчувається досить агресивна інтервенція Заходу.

Співробітникам аграрної академії набридло чекати біля поля погоди і вони вирішили рятувати себе власноруч. Відтепер регіональним установам від УААН рекомендується суто теоретичні, відірвані від виробництва, розробки відкласти в довгий ящик. Натомість займатися діяльністю, здатною приносити прибутки вже тепер: надавати посередницькі, консультативні та інформаційні послуги, розводити і реалізовувати племінну худобу та птицю, забезпечувати господарства насінням та посадковим матеріалом. Особливо перспективним видається науковцям створення при таких установах машинно-технологічних станцій, які змогли б надавати товаровиробникам увесь комплекс «польових» послуг. На придбання техніки, насіння, добрив, засобів захисту рослин науковці планують залучати кошти лізингового та інноваційних фондів.

Галина КВІТКА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

✆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 251851.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311245.